

Kaj je zadruga

Po odobrenem osnutku novega združnega zakona

Skupščinski odbor za proučevanje novega osnutka združnega zakona je imel dne 2. in 3. januarja sejo, na kateri je razpravljala predvsem o § 1., ki definira pojem zadruga in ki je eden najvažnejših paragrafov. Razprava sta se udeležila tudi za vlado minister dr. Krek in pomočnik kmetijskega ministra Novakovič. Po daljši debati je bilo sprejeto naslednje besedilo § 1.

1. Gospodarska zadruga v smislu tega zakona je družba nedoločene števila članov (zadružnikov) s spremenljivim številom deležev, v kateri sodeluje vsak član neposredno in ki s skupnim vodstvom poslov po načelu medsebojne pomoči dela za njih gospodarski napredek.

2. Zadruga se more baviti z vsakim neprepovedanim poslom, ki more povečati njene dohodke ali pa zmanjšati izdatke njenih zadružnikov ko tudi s posli za zdravstveni in kulturni dvig svojih članov.

3. Zadruga ali sploh ne daje zadružnikom poslovnega dobička ali pa ga deli le sorazmerno s poslom zadružnika za zadrugo.

4. Od poslovnih deležev more zadruga, če je dosegla dobiček, plačati obresti največ v višini eskontne obrestne mere Narodne banke. Če sprejema hranilne vloge, potem obresti od deležev ne morejo biti višje kakor obresti od vlog. V nobenem primeru pa obresti za deleže ne smejo presegati 6 odstotkov.

5. Zadruga ne izplačuje članom upravnega in nadzornega odbora tantiem, svoj rezervni fond pa v nobenem primeru ne more razdeliti med svoje člane.

6. Zadruga posluje samo s svojimi zadružniki in s svojo poslovno zvezo, vendar pa more:

a) v kreditnih poslih jemati kredite, zadruga iz odst. 9. pa tudi sprejemati hranilne vloge od nezadružnikov. (O tem odstavku pa še ni padla odločitev.)

b) prodajati svoje proizvode in one svojih zadružnikov v predelani in nepredelani stanju tudi nezadružnikom;

c) v poslih združne nabave predmetov, namenjenih potrošnji svojih zadružnikov nabavljati te tudi od nezadružnikov, toda nabavljene predmete (razen monopolskih) ne sme prodajati nezadružnikom niti v nepredelani niti v predelani stanju;

č) v poslih združne proizvodnje ali predelave;

od nezadružnikov nabavljati zgradbe in druge predmete, potrebne za izdelavo in predelavo (stroje, aparate, pogonski material in podobno);

od nezadružnikov nabavljati surovine za izdelavo predmetov za potrošnjo svojih članov;

obrtniške zadruga morejo nabavljati od nezadružnikov material in surovine za predelavo in izdelke prodajati tudi nezadružnikom; v zavarovalnih poslih opravljati protizavarovanja do zneska svojih protizavarovalnih glavnice;

d) v poslih skupne nabave in potrošnje prodajati zaboje (ambalažo) ter pokvarjeno in poškodovano blago, ko tudi odpadke in postranske proizvode, ki se dobe pri združni proizvodnji ali predelavi in ki služijo potrošnji njenih članov. O vsaki takšni prodaji pokvarjenega ali poškodovanega blaga mora zadruga takoj obvestiti svojo revizijsko zvezo.

7. Od nezadružnikov za določen čas nabavljati proizvode v primeru elementarnih nezdog ali periodičnih ovir, z bog katerih ne bi mogla zadruga s proizvodi zadovoljiti potreb svojih članov. Dovoljenje za takšne nabave pa daje kmetijski minister po zaslišanju Glavnega združnega saveza.

8. V svojih prodajalnicah poleg glavnega svojega proizvoda ali svojih zadružnikov prodajati tudi postranske potrošne predmete, nabavljene od nezadružnikov, brez katerih se glavni proizvod ne more uspešno prodajati. Dovoljenje za to daje kmetijski minister po zaslišanju Glavnega združnega saveza.

a) Zadruga za skupno predelavo in prodajo proizvodov svojih članov ne morejo te proizvode od njih kupovati, tenveč smejo te

proizvode sprejemati le za skupno prodajo. Zadruga pa more dajati zadružnikom za te prodaje prodajne.

b) Pristojna revizijska zveza more izjemoma na podlagi utemeljene zahteve zadrug (poslovne zveze) dovoliti odstopanje od teh pravil in dovoliti zadrugi, da more od svojih članov kupovati tudi njih proizvode, če prevzemajo člani upravnega odbora in poslovodje zadrug (poslovnih zvez) solidarno jamstvo za morebitne izgube, ki bi

zaradi tega nastale ter bi bili zaradi teh izgub v nevarnosti poslovnih deležev zadružnikov ali pa če bi se morale izgube pokriti z realizacijo jamstva zadružnikov.

Iz tega besedila se vidi, da je sicer v načelu varovano združno pravilo, da pa je za nabavljalne zadruga in konzume polno vrate odprtih, da bodo mogli na široko prodajati svoje blago tudi nezadružnikom.

Za carinsko unijo z Bolgarsko

Beograjske „Trgovačke Novine“ pozdravljajo akcijo ljubljanske zbornice

Kakor znano, je bil na predzadnji plenarni seji Zbornice sprejet predlog predsednika Jelatina, da se pozove trgovinski minister, da sprejme v svoj program tudi zahtevo po izvedbi carinske unije z Bolgarsko. Na to resolucijo je reagiral v »Miru« dr. Mustafaof, ki je poudaril, da so Bolgari načelno za to unijo, da pa čakajo, kaj bodo na predlog Slovencev dejali. Še Srbi in Hrvati. Sam pa se je naložno zelo odločno izjavil za unijo, ker njeno potrebo nič bolj ne dokazuje kakor to, da so vsi neprijatelji južnega slovanstva odločno proti carinski uniji. Staro pravilo pa je, da delamo nacionalno pravilno, kadar delamo to, česar ne čemo naši narodni nasprotniki.

Sedaj je v božični številki »Trgovačkih Novin« obširno odgovoril na predlog o ustanovitvi carinske unije med Jugoslavijo in Bolgarsko dr. Čedomir Gjorgjevič, ki pravi med drugim:

Pri sklenitvi carinske unije se niti najmanj ne izpremeni notranji politični ustroj držav v carinski uniji. One se morejo politično urejevati po svojem okusu. V tem pogledu imajo popolnoma proste roke ter more zato biti s carinsko unijo zvezana tudi republika z monarhijo, demokratski režim z diktaturo. Pri politični uniji pa je stvar čisto drugačna. To je razlog, da je treba dati carinski in denarni uniji prednost pred politično.

Poleg tega bi se politični uniji uprle nekatere sosedne države, ker bi se z njo oslabilo sedanje ravnesje. Poleg tega pa politična unija tudi ne bi bila mogoča brez večjih streslajev in komplikacij. Carinska unija pa se more izvesti postopoma, da se niti ne bi njena izvedba dosti opazila, kakor je bila tudi v preteklem letu izvedena v Nemčiji.

Ta carinska zveza bi bila v začetku nepopolna, vendar pa bi bila uvod v veliko balkansko carinsko zvezo, do katere bo moralo enkrat priti. Poleg tega bi ta zveza pomenila dejanski pristop Bolgarske v Malo antanto ali v Balkanski sporazum, če se ne bi Bolgarska odločila, da tudi formalno vstopi v eno teh zvez.

V gospodarskem pogledu se ustvarja na ta način večje gospodarsko ozemlje, kar bi bilo pomembno za gospodarstvo obeh dežel. Brez omejitev so na razpolago obema državam za izvoz vsa morja in vsa izvozna središča. Medsebojna zamenjava blaga bi postala živahnija in večja.

S tem sodelovanjem pa bi se laže prišlo do močnejšega kulturnega, intelektualnega in socialnega zedinjenja ter bi se v tem pogledu medsebojni vpliv znatno dvignil.

Razvoj zadružništva, ki je začelo dvigati, organizirati in izobraževati zlasti narod v vasi, bi se potem pospešil v še hitrejšem tempu.

Kakor je že omenil g. dr. Mustafaof imamo različne trgovinske pogodbe s tujimi državami, razne preferenciale in kontingente. Vse to bi se moralo poenotiti, da bi na vse zadnje na isti način kupovali od tujine in ji prodajali.

Sama carinska unija pa bi vplivala tudi politično na boljše odnose med obema državama in narodoma. Na vseh poljih bi se začelo delo za sporazum. Pa tudi z manjšimi državami bi postali stiki boljši.

Nazadnje pa je treba tudi poudariti, da je še povsod carinska unija privedla tudi do denarnega edinstva, do denarne unije. Tako bi se odpravila tudi sedanja razlika v valutnih in denarnih vprašanjih, o kateri govori dr. Mustafaof.

Nadejamo se, da so tudi politične razmere v obeh državah ugodne za reševanje tega vprašanja, ker se niso za to izjavili samo široki sloji naroda, temveč tudi vladajoči krogi. Zato apeliramo na obe vladi in na predstavnštva obeh držav, ko tudi na javno mnenje obeh narodov, da usvoje in izvedejo ta resilni način konsolidacije in skupnega napredka vseh Južnih Slovanov.

Pri tem pa pripominjamo, da se more iti v konsolidaciji in napredku južnega slovanstva ter Balkana s Českoslovaško tudi po obratni poti: da se ustanovi najprej denarna unija z izdajanjem skupnega denarja na skupni kovinski podlagi. O tem smo že pisali lani.

Pred novimi trgovinskimi pogajanjmi

Kakor se poroča iz Beograda, se bodo v januarju začela trgovinska pogajanja z različnimi državami. Tako se bo ob priliki sestanka Balkanskega sporazuma v Bukarešti v sredi januarja skušala doseči nova trgovinska pogodba s Turčijo, da se nam povišajo uvozni kontingenti. Pripravljana pogajanja so se že vodila v Ankari.

V Bukarešti se bodo začela tudi trgovinska pogajanja z Grčijo, ker je bila stara pogodba podaljšana le do srede januarja. Misli se, da bodo ostala določila glede plačilnega prometa neizpremenjena, da pa se bodo izpremenila ona glede zamenjave blaga.

Glede novih trgovinskih odnošajev s Českoslovaško in Romunijo se bodo začela pogajanja ob priliki sestanka Gospodarskega sveta Male antante, ki se začne dne 24. februarja v Pragi. Predvsem se bo skušala doseči z Romunijo trgovinska pogodba širšega obsega od sedanje.

Kakor je razvidno iz zadnje izjave trgovinskega ministra dr. Vrbaniča, pa se pripravljajo tudi trgovinska pogajanja s Španijo in Švico. Da bi bile naše trgovinske zveze z drugimi državami čim bolj živahne, se pripravlja tudi reorganizacija Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

Zanimiva razsodba zaradi nelojalne konkurence

L. 1931 je začela subotiška tvrdka Mautner Edmund, Jugoslovanska delniška družba za proizvajanje in trgovino s semeni ostro konkurirati ljubljanski trgovini s semeni Makso Sever in Komp. Subotiška tvrdka je šla v svoji

vedno pa je treba misliti na to in delati na to, ne samo glede južnega slovanstva, temveč tudi glede odnošajev Českoslovaške z Balkanom. Vse kaže, da bi po tej poti laže prodrli.

Nadejamo se, da bodo gospodarski krogi v vzhodnem delu Jugoslavije za carinsko južno-slovansko unijo in da se bodo aktivno pridružili pokretu ljubljanske trgovsko-industrijske zbornice. Tako bo vsa zadeva izhajala od najbolj odločilnih ljudi za to vprašanje.

Moramo zagotoviti mir in bodočnost bodočih pokolenj Jugoslovancev in drugih Balkancev s Českoslovaki, ker ta pokolenja zaslužijo, da se jim zapusti mirna in zagotovljena bodočnost, da bi se mogla bolj posvetiti drugim vprašanjem, ki tišče današnje človeštvo in da bodo mogli odpraviti bedo, pod katero trpe veliki deli širokih slojev naroda. Zato je potrebno, da začnemo pripravljati veliko dobro južnega slovanstva in Balkana v zvezi s Českoslovaško in reči moremo, da je zelo verjetno, da bo ta doba tudi nastopila.

Te velike dobe ne morejo dati vojne in razprtije, temveč edino sporazumi in tesno sodelovanje. Na to Balkanci nikdar ne smejo pozabiti, kar pa danes še mnogokrat pozabljajo.

konkurenci tako daleč, da je začela prodajati zavojčke s semeni mesto po tedaj običajni ceni, zavojček za poldrug dinar, zavojčke po pol dinarja, da je imela pri tej ceni očitno izgubo. Proti tej konkurenci je nastopila tvrdka Seer in Komp. ter tožila tvrdko sodišču zaradi nelojalne konkurence in za povračilo škode v višini 150.000 dinarjev, ki jo je imela zaradi te nelojalne konkurence. Pred okrožnim sodiščem v Subotici je bila nato razprava zaradi tožbe ljubljanske tvrdke in sodišče je tožbi v polnem obsegu ugodilo in obsodilo subotiško tvrdko na plačilo odškodnine v višini 150.000 Din ljubljanski tvrdki. Proti tej razsodbi se je nato pritožila subotiška tvrdka na apelacijsko sodišče, ki je te dni razsojalo o tej tožbi. Po govorih zastopnikov obeh strank je apelacijsko sodišče v celoti potrdilo razsodbo okrožnega sodišča in obsodilo subotiško tvrdko na plačilo odškodnine v višini 150.000 Din. Razsodba je postala s tem pravomočna in subotiška tvrdka bo morala plačati.

Carinski dohodki v l. 1935.

Carinski dohodki so se gibali v primeri s prejšnjim letom takole:

	1934	1935
	v milij. Din	
april	54'98	61'36
maj	54'99	61'54
junij	55'64	51'74
julij	48'07	54'03
avgust	56'88	56'54
september	61'48	60'29
oktober	62'99	74'68
november	57'53	67'80
do 20. decembra	33'19	45'85
skupno	485'50	533'87

Carinski dohodki so se torej v letu 1935 povečali za 48'07 milijonov Din ali za 9'8 odstotka.

Politične vesti

Hitlova Slovaška ljudska stranka bo vstopila v vlado ter bo v ta namen izvedena rekonstrukcija čl. vlade. Ustanovljeno bo tudi novo ministarstvo za narodne manjšine.

Največji dogodek preteklega tedna je bil govor predsednika Roosevelta, ki ga je prečital ob otvoritvi ameriškega kongresa. V svojem govoru je Roosevelt najprej opisal položaj v Evropi in dejal, da so zlasti mali narodi v Evropi iskreno za mir, a v večnem strahu, da jih mogočnejši narodi ne napadejo. Zato je razorožitev nemogoča. Glavna nevarnost za mir pa izhaja od avtokratskih režimov, ki verujejo v neki zakon meča in pesti in ki z izkoriščanjem nizkih instinktov ženejo narode v vojno. Večina narodov pa je za mir, ki ga ogražajo samo oni narodi, ki hočejo iz gola egoizma doseči nadmoč nad drugimi narodi. V takšnem položaju je naloga Združenih držav Sev. Amerike, da so strogo nevtiralne in da ne store nič, kar bi moglo ohrabriti izzivalce miru. Glavna skrb demokratskih držav mora biti, da preprečijo obstoj in nastajanje novih avtokratskih režimov. Amerika zato ne sme podpirati nikogar, ki povzroča vojne konflikte ter mu ne sme dobavljati nobenega blaga. Roosevelt je v svojem govoru tudi podčrtal, da so njegove besede dovolj jasne, da vsakdo lahko razume, na koga merijo.

Govor Roosevelta je sprejel kongres z največjim odobravanjem in nobenega dvoma ni, da bo kongres sprejel zakon o nevtiralnosti, čigar glavne določbe bodo: Predsednik more prepovedati izvoz slehernega blaga v vojskujoče se države. Tudi vse finančne transakcije z državljani držav v vojni bodo prepovedane. Če bi kateri ameriški državljani vseeno trgoval z eno vojskujočih se držav, potem le na lastni riziko. Ladje vojskujočih se držav ne smejo pristajati v ameriških pristaniščih.

V Londonu so z velikim zadovoljstvom sprejeli Rooseveltov govor, ker so prepričani, da je sedaj nedvomno, da se bodo USA pridružile izvajanju petrolejskih sankcij proti Italiji.

Italija je zaradi Rooseveltovega govora močno vznemirjena, vendar pa se vladni krogi tolažijo, da ima Italija že toliko surovin, da bo mogla vzdržati. Nič več pa ne govorijo v Italiji, da bi smatrali petrolejske sankcije kot casus belli.

Sef švedske misije dr. Hilderer se je v letalu vrnil v Adis Abebo in tu sprejel novinarje, katerim je izjavil, da je bil italijanski napad na švedsko bolnišnico pravi barbarizem. Ze nekaj dni prej so Italijani vso okolico zasipavali s krogli iz strojnice, na dan samega napada pa so zasuli bolnico s celim dežjem bomb in mitraljeskih izstrelkov. Najmanj 200 bomb je bilo vrženih na bolnišnico! Vse skladišče bolnišnice je bilo uničeno in ranjencev ni bilo mogoče niti prevezati. Navadna izmišljotina je, da bi se Etiopci posluževali bolnišnice za svoje pribežališče. Sicer pa so italijanski letalci leteli tako nizko, da so mogli vse natančno videti.

Švedski zdravnik dr. Lundstrom, ki je bil ranjen pri bombardiranju švedske bolnišnice v Dolu, je podlegel svojim ranam.

Angleški poročevalci pišejo, da nameravajo Etiopci v mali deževni dobi začeti veliko ofenzivo proti italijanski vojski.

Maršal Badoglio zahteva, da mu pošlje Mussolini še 150.000—250.000 mož, ker sicer ne bo mogel ohraniti niti sedanje postojanke, kaj šele, da bi mogel začeti z ofenzivo. Ker pa se je že ponovno dogodilo, da so se vojaki, ki bi morali oditi v Afriko, uprli, se Mussolini boji mobilizirati nove letnike, kar bi moral storiti, če bi hotel ustreči Badogliu.

Italijanski letalci so sedaj bombardirali še bolnišnico egiptškega Rdečega polmesca v Dagaburu. Ves kulturni svet je nad tem barbarizmom ogorčen. Stari Grki so dejali, da napravijo bogovi slepega tistega, ki ga hočejo pogubiti.

Na zadnji seji fašističnega sveta je prišlo do prvih večjih nesoglasij med fašističnimi voditelji, ker zahtevajo nekateri čim prejšnjo likvidacijo afriške vojne. Zmagalo pa je stališče Mussolinija, da se mora izvojevati zmaga.

Večje izpremembe se napovedujejo v nemški diplomaciji. Tako bosta odpoklicana nemška veleposlanika v Washingtonu in Londonu ter bodo imenovani novi veleposlaniki za Pariz, London in Washington. Med kandidati za nove veleposlanike se imenuje tudi Ribbentrop.

Predsednik šnanske vlade Valladares je izjavil, da bo v kratkem objavljen odlok o razpustu parlamenta in razpisu novih volitev.

Denarstvo

Stanje Narodne banke

Izkaz banke z dne 31. decembra navaja te izpremembe (vse številke v milijonih Din):

Skupna kovinska in devizna podloga se je povečala za 3.89 na 1.464.3, in sicer se je povečalo: zlato v blagajni za 97 na 1.336.8, zlato v tujini se je zmanjšalo za 898 na 946, tuje valute so padle za 0.03 na 0.02, devize pa so se povečale za 3.18 na 32.7.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 0.6 na 331.6, vsota kovanega denarja pa se je zmanjšala za 12.8 na 329.8.

Posejila so se skupno dvignila za 8.9 na 1.781.3, in sicer so se povečala menična posojila za 5.8 na 1.522.9, lombardna pa za 3.1 na 258.3.

Prejšnji predemi državi so se zmanjšali za 10.06 na 1.670.6, kar gre na račun deleža države pri dobičku banke.

Vrednosti rezervnega fonda so se zmanjšale za 5.04 na 118.9, vrednosti drugih fondov pa za 0.6 na 11.8.

Vrednosti nepremičnin so zaradi amortizacije na račun dobička zmanjšane za 7.5.

Razna aktiva so padla za 48.1 na 464.4.

Na pasivni strani je rezervni fond zmanjšal za 3.4 na 133.2, drugi fondi pa povečani za 4.4 na 27.4. Rezervni fond se je zmanjšal zaradi odpisa dubioz.

Obtok bankovcev se je povečal za 158.5 na 4.889.9, zato pa so se zmanjšale obveze na pokaz za 122.3 na 1.385.6.

Obveze z rokom so padle za 3.8 na 193.4, razna pasiva pa za 100.1 na 106.5.

Skupno zlato in devizno kritje se je zmanjšalo od 30.07 odstotka na 29.98 odstotka, samo zlato pa je naraslo od 27.33 odstotka na 27.37 odstotka.

Zadnji tedenski izkaz Narodne banke v letu pomeni skrajšano bilanco Narodne banke. Če primerjamo podatke tega zadnjega izkaza z onim v prejšnjih letih, potem dobimo to sliko:

Skupna zlata podloga je znašala koncem l. 1931. 1.758.4, leta 1932. 1.760.8, l. 1933. 1.794.9 in l. 1934. 1.784.6. Sredi januarja 1934 pa so bili vrnjeni revolving-kredit in skupna zlata ter devizna podloga se je zato znižala od 1.928.5 na 1.286.5. Bila pa je to zdrava operacija, s katero je bila odpravljena mnogo predraga fikcija.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, pa kažejo stalen dvig in so znašale koncem leta:

1931. 86.4, 1932. 1.9, 1933. 54.5, 1934. 104.4, 1935 331.6.

Vsota kovanega denarja je znašala koncem l. 1931. 38.8, se dvignila prihodnje leto na 139.9, nato na 239.9, padla koncem l. 1934. na 206.1 in se letos dvignila na 329.8.

Posejila so se od l. 1932., ko so dosegla vsoto 2.456.8 stalno manjšala in padla l. 1933. na 2.101.9, l. 1934. pa na 1.763.9 in se v l. 1935. le neznatno dvignila na 1.781.3.

Prejšnji predemi državi se počasi, a stalno zmanjšujejo ter so padli od 1.808 v l. 1932. na 1.670.6 koncem leta 1935.

Obtok bankovcev je znašal koncem l. 1931. 681.1, se zvišale nato l. 1933. 4.327.1, 1934. 4.383.9, leta 1935. 4.889.9.

Obveze na pokaz pa so se gibale tako-le:

koncem l. 1931. 416.5, l. 1932. 697.8, l. 1933. 1.031.0, l. 1934. 865.8, l. 1935. 1.385.6.

Predvsem so se tako dvignile zaradi depozitov po tekočih računih od 157.8 na 639.7.

Obveze z rokom so znašale koncem l. 1931. 681.1, se zvišale nato na 1.459, l. 1933. padle na 1.006

in naslednje leto na 952.8, nato pa v januarju padle na 196.7 in znašale koncem l. 1935. 193.4.

Obrestna mera pa je bila v letu 1935. znižana od 6 in pol odstotka na 5 odstotkov za menična in od 7 in pol na 6 odstotkov za lombardna posojila.

Beograjski borzijanci so optimistični

»Narodno blagostanje« poroča, da so se sicer v prvem letošnjem tednu še nadaljevale likvidacije v prejšnjem letu sklenjenih zaključkov, da pa je trg z lahkoto sprejel vse ponujene papirje. Tendence je bila še nadalje čvrsta. V prejšnjih letih je pomenil ultimio ob koncu leta vedno veliko obremenitev borze, letos pa je bil dokaj mirnejši in so mogli borzijanci opraviti vse brez intervencije, kar v prejšnjih letih ni bilo mogoče. Denarja za report je bilo v izobilju, zlasti od zagrebških in beograjskih bank. Vse povpraševanje je bilo krito in novo leto se je začelo z izrečno čvrsto tendenco, ki

se kaže v dobrem in optimističnem razpoloženju borzijancev.

Vojna škoda je sicer zaradi ultimima padla za eno točko, a že v začetku leta je skočila za 2 in pol točki, ker je bilo blaga zelo malo. Od drugih papirjev so bili zlasti čvrsti dalmatinski agrari, ki so napredovali na 63.—, od ameriških papirjev pa je bilo zanimanje zlasti veliko za Seligmna, ki je dosegel tečaj 80.—.

Na tujih borzah je bil razvoj tečajev naših papirjev neenak. — Pariška kaže še nadalje slabo tendenco za naše papirje, dočim se je na njujorški borzi tečaj Seligmna popravil na 23 in pol do 27.—.

Bolgarska vlada je odobrila zakonski načrt o ustanovitvi Sofijske občinske banke z glavnico 20 milijonov levov, ki se bo vplačala v štirih letnih obrokih po 5 milijonov levov. Banka pa bo dajala posojila le do višine 20.000 levov.

Avstrijska državna kovnica je začela za privatne račune kovati zlatnike po 25 in 100 šilingov.

Francoska banka je povišala bruto dividendo za drugo polletje od 121,59 na 122,73 frankov.

Kaj doseže dobra organizacija

Nemcem v Jugoslaviji se b olje godi ko Jugoslovanom

Iz referata predsednika Združenja trgovcev v Vel. Kikindi posnemamo te zanimive in obenem tudi silno poučne ugotovitve.

Vojvodinski Nemci imajo svojo kmetijsko družbo »Agraria«, ki ima svoj sedež v Novem Sadu, svoje podružnice pa v vsej Jugoslaviji. Tako ima v Vel. Kikindi svojo podružnico zadruga »Avis«, ki se bavi s izvozom jajc in perutnine v Nemčijo. Ta podružnica pa ima zopet svoje posebne oddelke, tako za drugo Darlehensgenossenschaft in Schweinezucht-Genossenschaft. Vsak član prve zadruge plača 10 Din vpisnine in 20 Din za delež, pri drugi pa plača vsak zadržnik 100 Din vpisnine in 200 Din za delež. Zadruga za gojitev prešičev je dobila sedaj iz Nemčije prvi uvozni kontingent v višini 10.000 prešičev. Zadruga plačuje svojim članom

debele prešiče po 6:50 do 6:80 Din za kg žive teže. Zadruga pa kupuje prešiče le od Nemcev in samo tem plačuje tako ceno. Če hočejo prodati svoje prešiče Jugoslovani, jih morejo prodati samo mesarjem in tvornicam salam, ki jim pa plačujejo prešiče po 4:50 do največ 5:50 za kg žive teže. Jugoslovani dobetorej v Jugoslaviji za svoje prešiče najmanj en dinar manj ko Nemci v Jugoslaviji.

To je nov dokaz, kako smo Jugoslovani brez vsake organizacije in kako smo zaradi tega na vsakem koraku tepeni. Toda mi smo strankarsko-politično tako zaposleni, da se za takšne gospodarske malenkosti ne utegnemo zanimati. In tako pobirajo tuji še naprej smetano, mi pa smo zadovoljni z vodo.

Naše rudarstvo in industrija

v 3. četrtletju

Narodna banka je izdala svoje poročilo o stanju našega gospodarstva v 3. četrtletju 1935. Iz njenega poročila posnemamo podatke o stanju našega rudarstva in industrije v tem razdobju. Poročilo pravi:

Glavna karakteristika v rudarski proizvodnji je veliko povečanje proizvodnje boksita, ki se je povečala v primeri s 3. četrtletjem leta 1934. za celih 207%. Silno se je povečala tudi proizvodnja pirita, in sicer za 80 % ter kromove rude za 36 %. Od drugih rud se je povečala proizvodnja lignita za 5 %, soli za 3 %, premoga in svinčene rude pa za 23 %. Zmanjšala pa se je proizvodnja železne in bakrene rude, in sicer za 15 %.

V topilniški industriji je ostala proizvodnja bakra in svinca neizpremenjena, proizvodnja surovega železa pa se je zmanjšala za 41 %, cinka pa za 36 %.

INDUSTRIJA

Tretje tromesečje je bilo za razvoj industrijske delavnosti ugodno. V nekaterih panogah je sicer prišlo do zastoja, toda v splošnem je bil dosežen napredek industrije. Zaposlenost delavstva se je v primeri z lanskim tromesečjem povečala za 7%. V istem obsegu pa se je povečala tudi količina proizvodnje. Razvoj posameznih industrij v 3. tromesečju je bil približno naslednji:

Gozdna industrija je precej povečala svojo delavnost (ni še bilo

sankcij, op. ured.). Izvoz pa se je povečal le neznatno (za 12 %), zato pa je bilo povpraševanje po lesu doma živahniješe.

V celoti je agrarna industrija napredovala. Posamezne njene panoge pa so se razvijale neenako. Tako se je v sladkorni industriji zmanjšala tako proizvodnja kot potrošnja. Isto velja tudi za industrijo testenin. Zboljšalo pa se je stanje v industriji piva in špirta. Kakor preje, tako je tudi v tem četrtletju industrija olja dobro delala. Pri mlinski industriji ni iz-

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3.

Telefon št. 22-72.

razitih izprememb. Pri podjetjih, ki delajo za domačo potrebo, je nastopilo sezonsko zboljšanje. Domača potrošnja kavstične sode, klorina in mila se je povečala.

Industrija cementa je delala zelo dobro in je povečala svoj izvoz za 30 %.

V industriji predelave kože je stanje neizpremenjeno.

Industrija obutve zaznamuje nadaljnje zboljšanje.

Zbog ustanovitve novih podjetij se opaža v kovinski industriji po-

večanje zaposlenosti delavstva in tudi povečanje proizvodnje. Odstotek izkoriščane kapacitete v podjetjih za predelavo železa je ostal neizpremenjen, dočim se je v delavnicah vagonov povečal. Industrija emajlirane posode napre-

duje še nadalje. Prodaja njenih izdelkov se je pobojšala tako doma ko v tujini.

Tekstilna industrija je bila še naprej dobro zaposlena in zlasti nekatere predilnice so delale z vso kapaciteto.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

1 — Rotterdam: slavonska hrastovina;
2 — Tetuan (Maroko): raznovrsten les;
3 — Alicante: oglje (10 do 20 ton);
4 — Madrid: ravnovrsten lesni material.

Deželni pridelki:

5 — Marseille: konoplja;
6 — Tunis: konzerve iz povrtnine;
7 — Aleksandrija: korenje od milnice (saponaria);
8 — Atene: ponuja se zastopnik za žita in semena;
9 — Anvers: konoplja;
10 — Gibraltar: ponuja se zastopnik za pšenico, koruzo, fižol, krompir in čebulo;
11 — Le Caire: ponuja se zastopnik za kumin;
12 — Tavira (Portugalska): konoplja za proizvodnjo vrvi in mrež.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

13 — Tetuan: jajca;
14 — Tunis: ribje in mesne konzerve;
15 — Gibraltar: jajca, slanina in konzerve;
16 — Dunaj: svinjske kože;
17 — Beyrouth: sardine nasoljene in v olju.

Proizvodi sadjarstva:

18 — Tetuan: suhe češplje.

Industrijski izdelki:

19 — Eindhoven (Nizozemska): ponuja se zastopnik za pohištveno blago;
20 — Tetuan: papir;
21 — Varšava: žvepleno olje;
22 — Carigrad: žvepleni razpršilci proti rastlinskim škodljivcem;
23 — Melbourne: svileni material za ovrtnice;
24 — Hoofddorp (Nizozemska): plugi;
25 — Carigrad: laneno in bombažno predivo in bombažne tkanine.

Rudarski proizvodi:

26 — Tetuan: cement;
27 — Gibraltar: portland cement.

Razno:

28 — Tunis: ponuja se zastopnik za razna živila;
29 — Le Caire: ponuja se zastopnik za vse predmete, ki jih je mogoče izvažati v Egipt.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točne označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cilj pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

† Franc Lipej

Po dolgi in težki bolezni je umrl na praznik Sv. Treh kraljev v Brežicah veletrgovec Franc Lipej. Pokojnik je bil daleč znan kot eden naših najboljših trgovcev. V prejšnjih časih se je tudi pridno udeleževal v stanovskem življenju trgovstva ter bil vedno zvest in vdan član naših stanovskih organizacij. Pa tudi zaradi svojega lepega značaja je užival pokojnik splošno spoštovanje, da je njegova smrt težka izguba za vse slovensko trgovstvo. Bodi mu ohranjen zato časten spomin, njegovi težko preizkušeni rodbini pa naše iskreno sožalje!

Truplo pokojnika bo po blagoslovitvi v Brežicah prepeljano dne 8. januarja ob 10. dopoldne v Zalec, kjer bo ob 4. popoldne pogreb na tamošnje pokopališče.

Kočevskemu rudniku povečane dobave

Kakor poroča »Slovenec«, so vendarle bile kočevskemu rudniku povečane dobave premoga, in sicer tudi za naprej. Kakor piše »Slovenec«, bo železnica jemala mesečno od kočevskega premogovnika 800 ton premoga mesečno. Tudi od belokranjskega premogovnika bo železnica nabavljala nekaj premoga.

Dražba kožuhovine v Ljubljani

bo dne 27. t. m. na velesjemu. V neprilikah, ki nam jih ustvarja sedanji težki gospodarski položaj, se te dražbe še umestnejše in koristnejše ko kdajkoli preje. Čim več lepega blaga se bo zbralo, tem ugodnejše bo vnovčenje plemenitega lovskega pridelka. Kdor ima kožuhovino, naj jo čimprej pošlje na naslov: »Divja koža«, Ljubljana, Velesesjem.

Davčna vprašanja

Opozorilo trafikantom

Trafikanti, ki prodajajo davčne karte za služkinje, se opozarjajo, da morajo v smislu razpisa Min. financ, odd. za davke od 31. dec. 1934 št. 106.278/3 (Fin. zbornik 1 iz 1935) vrniti neprodane in neškodovane davčne karte za leto 1935. davčni upravi najpozneje do 10. januarja.

Prijave zaradi družbenega davka

Davčna uprava razglašala:

Po odst. 4 čl. 100 pravilnika zakona o neposrednih davkih, morajo vsi delodajalci

a) ki so načeloma zavezani družbenemu davku, najsi so ga trajno ali začasno oproščeni,

b) ki zaposlujejo mesečno povprečno nad 20 zaposlenecv prijaviti do 25. jan. davčni upravi sedež obrata in točen naslov radi vpisa v knjigo delodajalcev.

Delodajalci, ki se temu pozivu ne odzovejo, se morajo po navedenem zakonskem določilu kaznovati s najvišjo denarno kaznijo po čl. 138. zakona o neposrednih davkih. Poleg te kazni morejo pobirati taki delodajalci do konca prvega četrtletja davek v znamkah in šele od začetka naslednjih četrtletij v gotovini.

Konkurzi - poravnave

Poravnalno postopanje je uvedeno o premoženju dr. Antona Sagadina, ravnatelja Pokojninskega zavoda v p. Poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik dr. Leskovic. Poravnalni narok dne 7. februarja ob 9., oglasitveni rok do 2. februarja. Dolžnik ponuja 40% kvoto, plačljivo v 6 mesečnih obrokih.

Konkurz o premoženju »Jugo-trave«, družbe z o. z., barvarne in apreture v Mariboru se odpravlja ker je bila razdeljena vsa masa

Odpor proti monopolizaciji šolskih knjig se veča

V soboto je bil v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani sestanek vseh organizacij, ki se bore proti monopolizaciji šolskih knjig. Sestanek je bil odlično obiskan ter je jasno dokazal, da slovenska javnost v boju proti dragi in šolsko škodljivi monopolizaciji učnih knjig ne bo odstopila.

Na sestanku je bil med drugimi sprejet predlog dr. Capudra, da se pošlje vsem občinam spomenica proti tej monopolizaciji in da se potem na podlagi izjav vseh slovenskih občin še energičneje nastopi proti monopolizaciji. Na sestanku se je tudi poudarjalo, da je treba izpremeniti tudi učne načrte zlasti z ozirom na pouk na slovenskih šolah.

Akcijski odbor vodi boj proti monopolizaciji šolskih knjig energično in pri tem je vsa slovenska javnost brez izjeme na njegovi strani. Zato mora njegovo prizadevanje tudi doseči uspeh.

Delo Prizada v letu 1934.

Pred tednom je imela Priv. izvozna družba svoj redni občni zbor, na katerem je podala svoje letno poročilo. Družba je izvozila v Češkoslovaško 10.000 vagonov pšenice, od katerih je plačala Češkoslovaška 6000 vagonov po Din 156'40 do 160'40 franko nakladalna, 4000 vagonov pa po 142'40 do 146'40 Din. V Nemčijo je izvozil Prizad 3.400 vagonov pšenice po cenji 147'70 Din, 4.791 vagonov koroze in 8198 vagonov fižola. Poročilo omenja, da je šla Prizadu na roko zlasti Češkoslovaška in je imel Prizad vedno pri živnostenski banki revolving kredite v višini do 15 milijonov Kč.

Pri opiju je imel Prizad 973.714 dinarjev izgube, je pa zaradi uspešne prodaje žit zaključil poslovno leto z dobičkom 14.366.397 dinarjev.

Nova jugoslov.-avstrijska zvezna železniška tarifa

S 1. januarjem je stopila v veljavo nova zvezna tarifa za prevoz vagonovskih pošilk med postajami jugoslovanskih in avstrijskih železnic. Tarifa je navedena v štirih zvezkih. V 1. zvezku se navajajo splošna določila, v 2. tarife za promet v smeri iz Jugoslavije v Avstrijo, v 3. zvezku ima posebne tarife iz avstrijskih postaj v Jugoslavijo, 4. zvezek pa ima razna prometna navodila, dočim bo prihodnji zvezek objavil razne tarife ugodnosti. Nova tarifa ima svoj gospodarski pomen v tem, ker olajšuje promet med Jugoslavijo, Bolgarsko in Grško na eni strani s Švico, Češkoslovaško, Avstrijo in Nemčijo na drugi strani. Nove tarife namreč ne veljajo le z jugoslovanskih postaj, temveč tudi za tranzitni promet z jugoslovansko-bolgarskih in jugoslovansko-grških

Štev. 13568

Nabava

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 22. januarja 1936 pismeno pogodbo za nabavo 380 tm Cu kabla NKB 3 krat 50 mm². Ostali pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 3. januarja 1936.

obmejnih postaj. Poleg teh splošnih tarif pa se v smeri iz Jugoslavije v Avstrijo navajajo še naslednje posebne tarife za izvoz žive živine (konji, osli, govedo, prešiči, perutnina), jaje, zaklane perutnine, divjačine, svežega mesa, zaklane živine, slanine, masti in sredstev za strojenje kož. Iz Avstrije v Jugoslavijo pa za naslednje predmete: sukanec, kuhinjsko sol, lesovino, celulozo, magnezit, ovojni in časopisni papir ter kaolin.

Dokaz porekla za tekstilno blago v Bolgarski

S 7. marcem vpelje Bolgarska dolžnost zaznambe porekla za vse tekstilno blago, ki pride iz tujine. Vsa tkiva morajo imeti na začetku in koncu kovinske plombe ali žig z jasno označbo imena tvrdke, sedeža tvrdke in porekla dežele. Vsako blago mora imeti še te podatke: širino blaga v cm, dolžost in sestavo blaga. Volneno, laneno in konopljeno blago z največ 10 odstotnim drugovrstnim tkivnim

dodatkom, mora imeti napis »čista volna«, »čisto platno«, prav tako mora biti označena tudi čista svila, bombažno blago z največ 10 odstotnim dodatkom drugega tkiva ne potrebuje nobenih posebnih navodil o sestavi. Pri večjem razmerju mešanih tkiv mora biti najprej navedeno tkivo, ki ga je največ v blagu. Podatki o širini, dolžini in sestavi tkanin se morejo navesti na posebnih etiketah ali pa se natisniti na blago. Zaloge tujega blaga, ki se nahaja na Bolgarskem, se mora še sedaj označiti na naveden način.

Zunania trgovina

Na Bolgarskem je ustanovljen posebni zavod za izvoz, v katerem bodo zastopane vse trgovinske in obrtniške zbornice ter borze. Zavod bo imel svoja zastopstva v vseh večjih mestih, kamor se pošiljajo bolgarski pridelki.

Svet za zunanjo trgovino je bil ustanovljen na Poljskem pri zvezi

industrijskih in trgovinskih zbornic. Glavni namen novega sveta je, da doseže harmonično delovanje vseh institucij, ki se bavijo z zunanjo trgovino.

S francosko špansko trgovinsko pogodbo, ki je bila te dni podpisana, so urejena tudi vsa sporna finančna vprašanja. Španija bo svoje trgovinske dolge uredila v dveh mesecih.

Letna proizvodnja železa v naši državi znaša približno 150.000 ton, od katerih odpade na Kranjsko industrijsko družbo v Jesenicah 72 tisoč ton, na Zenico 50.000, na Guštanj 15 in na Store 15 tisoč ton.

Proizvodnja premoga v Turčiji se je povečala od 800.000 ton v l. 1930 na 2,5 milijona ton v letu 1935. Obenem pa je začela Turčija proizvajati tudi polkoks, ki ga je letos proizvela 60.000 ton. Postopoma pa se namerava povečati proizvodnja polkokska na 120.000 ton.

Nemški izvoz v Italijo, ki je bil v zadnjem času v stalnem dvigu, se je začel v novembru manjšati. Zlasti je padel izvoz premoga, mineralnih olj in strojev za predelovanje lesa.

Italija je uvedla monopol na transport, trgovino in industrijsko predelavo banan.

Zgodovinska vloga kolonialnega blaga

V življenju narodov je od nekdaj igralo kolonialno blago veliko vlogo. More se reči, da je večina vojna nastala v prvi vrsti zaradi surovin in blaga, ki ga dobavljajo kolonije. Tako je eden glavnih vzrokov svetovne vojne bil boj za svetovna tržišča, na katera je posegala Nemčija s takšno silovitostjo, da se je čutila Anglija ogrožena. A tudi sedanja vojna proti Etiopiji je nastala bolj iz pohlepa po etipskih naravnih bogastvih kakor pa iz želje, da bi Italija tu namestila viške svojega prebivalstva. Saj je znano, da ni naselila Italija v Somaliji v vseh desetletjih, kar je ta kolonija v njenih rokah, niti 6 tisoč ljudi.

Veliko vlogo pa je igralo kolonialno blago tudi že v življenju starih narodov. Za časa Rimljanov je imel posebno veljavo žafran. iz katerega so izdelovali razne dišave. V gledališčih so bili sedeži patricijev oškropljeni z dišavami, izdelanimi iz žafrana. Ker je bil dovoz žafrana zelo težaven, je bil žafran zelo drag in zato so ga skušali tudi ponarejati. Še v srednjem veku je bilo dosti ljudi kaznovanih zaradi ponarejanja žafrana. Večnoma so krivce kaznovali s smrtjo.

Drug važen kolonialni proizvod je bil kakao. Dolgo časa so imeli Španci monopol trgovine s kakaom. Ta trgovina jim je donajala ogromne dobičke. Ko so bile španske blagajne v letu 1728. popolnoma prazne, si je tedanji kralj Filip V. pomagal na ta način, da je prodal trgovino s kakaom neki mednarodni družbi in družba mu je za to pravico plačala tako veliko vsoto, da so bile zopet španske državne blagajne polne.

Še večji pomen pa je imel poper. Srednjeveški vladarji so ga silno cenili ter ga zelo drago plačevali. Cele vojne so nastale v tistih časih zaradi popra. Ko je kralj Alarich oblegal Rim, je bil pripravljen odnehati od obleganja tudi proti pogoju, da mu Rimljani dajo 1500 kg popra. V srednjem in začetku novega veka je užival posebno cenno poper pri cerkvenih

poglavarjih v Italiji, Nemčiji in Franciji. Pripisovali so mu posebno zdravilno moč. Neki čas so imeli nekateri cerkveni knezi v Italiji celo monopol v trgovini s poprom. Zanimivo je tudi, da je bila prva delniška družba na svetu ustanovljena na Nizozemskem — zaradi popra.

Nad vse važen kolonialni predmet je bil cimet. Izvoz cimeta se je kaznoval na Cejlonu s smrtjo. Kljub temu se je Holandcem posrečilo, da so ga iztihotapili iz Cejlona ter ga nato začeli gojiti na svojih indijskih otokih Javi, Borneu in Sumatri. Holandcem so iztihotapili cimet Francozi. Holanci so še pravočasno opazili francosko ladjo, ki je naložila cimet in vse holandsko brodovje je takoj začelo preganjati francosko tihotapsko ladjo, a je ni moglo dohiteti. Tako je prišel cimet tudi v francoske kolonije in holandski monopol s cimetom je bil zlomljen.

Zaradi čaja in visokih taks na čaj je izbruhnila vstaja severno ameriških kolonistov proti Angliji, ki je potem privedla do ustanovitve Združenih držav Severne Amerike. Ker čaj od prevoza po morju precej trpi, zlasti zaradi silne vlage, ki vlada nad Indijskim oceanom, so dolgo časa imeli ruski trgovci, ki so prevajali čaj v Evropo le po suhem, posebno ugoden položaj in prodajati čaj po Evropi. Komunistična revolucija pa je tudi to prednost ruske trgovine uničila.

Velike važnosti za svetovno trgovino je bil bombaž. Ko so začeli v Angliji uporabljati prve stroje za predelovanje bombaža in prve tkalske stroje, je prišlo do upora delavcev, ki so uničili vse stroje.

S kruto silo je tedaj angleška vlada vpustila red.

Važen kolonialni predmet je nadalje kava. Dolgo časa je bila kava v nekaterih evropskih državah prepovedana, tako je bil zlasti velik nasprotnik kave pruski kralj Friderik Veliki. Kakor znano, so v Evropi prvič spoznali kavo po zmagi nad Turki pred Dunajem, ko so zaplenili velike količine kave. Skoraj se je kava povsod priljubila in nastale so tudi prve kavarne.

Končno bi bilo omeniti še opij. Tudi ta je igral v življenju narodov veliko vlogo. Znana je opijska vojna, ki je nastala med Anglijo in Kitajsko, ko je ta hotela zaradi škodljivih učinkov opija prepovedati opij. S kanoni so tedaj Angleži prisilili Kitajsko, da je to prepoved preklicala in angleška trgovina z opijem je zopet zacvetela. A še danes je trgovina z opijem nad vse dobičkanosna in številna tihotapstva z opijem dokazujejo to zlasti zgovorno.

Doma in po svetu

Po mnogem prizadevanju je bilo med voditelji združene opozicije dogovorjeno, da se sestanejo voditelji Mačkove stranke in srbske demokratske ter zemljoradniške stranke po pravoslavnem božiču. Na sestanku naj se zlasti razjasni stališče vseh strank v hrvatskem vprašanju.

Dr. Fran Tekavčić, eden najuglednejših ljubljanskih odvetnikov, ki je bil celih 28 let pravnik odvetniške zbornice, je umrl v Ljubljani v starosti 74 let. Svoje dni je mnogo in uspešno deloval tudi za napredek slovenske dramske umetnosti. Zaradi svojega krasnega značaja je užival velik ugled v vsej slovenski javnosti, ki

ga bo zato tudi ohranila v častnem spominu.

Minister za soc. pol. in narodno zdravje Dragiša Cvetković je po inspekciji splošne državne bolnišnice v Beogradu izjavil, da bi bilo treba v bolnišnicah odpraviti vse razrede in da morajo biti v bolnišnicah vsi bolniki enaki.

Ljubljanska ženska bolnišnica je prenapolnjena. Lanj je bilo v bolnišnici 2021 porodov, za 143 več ko v l. 1934. Tudi ginekološki oddelek ženske bolnišnice je prenapolnjen. Kdaj se že enkrat razširi ljubljanska bolnišnica?

Ker je potekla pogodba s Falo, je sklenila celjska mestna občina novo pogodbo za dobavo električnega toka s Kranjskimi deželnimi elektrarnami, ki bodo dobavljale mestni občini tok po 53 do 54 par za kw, dočim je plačevala občina dosedaj falski elektrarni po 75 par za kw.

Dosedanji obč. odbor v Kamniku je razrešen svoje dolžnosti in je bil imenovan za župana trgovec Anton Strgar, za podžupana pa trgovec Karl Albrecht. Za člane občinske uprave so imenovani tvorniški delavec Dolenc, odvetnik dr. Zvokelj, šolski upravitelj Cenčič ter uradnik Ludvik Pirnat.

Za titularja cerkve sv. Jeronima, ki jo je ustanovil hrvatski škof Sikst V., je bil imenovan argentinski kardinal Copella, ker nima Jugoslavija še svojega kardinala. Zaradi poloma Gostilničarske banke je bil te dni obsojen bivši ravnatelj banke dr. Simić na pet let robije.

Češkoslovaška zgradi v letu 1936 štiri nove radijske emisijske postaje, od katerih bo največja postaja pri Nitri.

Romunska vlada je sklenila, da uvede posebne turistične takse na potne liste v višini 500 lejev. Denar od taks se bo uporabil za turistično propagando.

Bolgarski notranji minister je odredil, da morajo vsa makedonska bratstva izvoliti do 20. t. m. nove odbore in mu jih predložiti v odobritev. »Rodna zaščita« in »Nacionalni legion« makedonstvu juših pa sta bili razpuščeni, njih premoženje pa zaplenjeno v korist države.

Grška bo naročila 6 novih podmornic in 50 hidroavionov v Angliji ter šest rušilcev v Ameriki. Za oboroževanje potrebni denar je dobila v Angliji.

Pretekli teden je odšlo iz Italije v vzhodno Afriko zopet 5000 vojakov. Vojska generala Grazianija je bila v zadnjem času povečana od 45.000 na 75.000 mož.

11 grških oficirjev je odpotovalo v Etiopijo, kjer prevzamejo vodstvo tankov.

Na ogadenski fronti so se nehale vojne operacije, ker je nastopilo deževje.

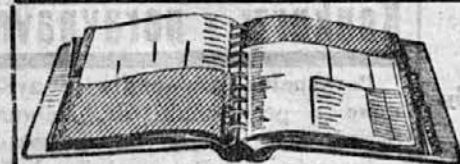
Italijani demantirajo vest, da bi italijanske oblasti dale ustreliti rasa Guško, ker da je organiziral upor Etiopcev na zasadenem ozemlju. »Daily Herald« pa trdi, da je dal maršal Badoglio v resnici postreliti nekaj domačinov, ker so pripravljali upor proti italijanski vojski.

Na ogadenski fronti je dezertiralo k Etiopcem iz askarske vojske 6 oficirjev, 10 podoficirjev in 125 vojakov.

Eno milijardo funtov ali 250 milijard Din so izdali v Nemčiji po Hitlerjevi zmagi za oboroževanje, kakor je izračunal angleški laburistični list »Daily Herald«.

Od 500.600 Grkov, kolikor jih živi v Sovjetski Rusiji, se namerava izseliti iz Rusije 150.000 Grkov, ker so male branjarje v Rusiji prepovedane in nimajo ti Grki več zasluzka.

Ker so se v Angliji poskusi pridobivanja petroleja iz premoga dobro obnesli, so se na londonskih ulicah pojavile že prve črpalke iz premoga pridobljenega bencina.

AGRIPPA,

švedska kartoteka v obliki knjige nudi vsa

kemu podjetja najhitrejši in najsigurnejši pregled v knjigovodstvu. Ker se razen patentiranega mehanizma izdeluje vse doma, se je pocenila ta kartoteka za 50%. — Zastopstvo za Jugoslavijo

M. TIČAR, Ljubljana
Selenburgova ulica 1,
kjer dobite tudi vse pisarniške in tehnične potrebščine v največji izbiri in po najnižjih cenah

Brez posebnega obvestila

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem, da je naš predragi in nepozabni atek, gospod

Franc Lipej

veletrgovec v Brežicah

danes ob 19. uri, po dolgem in hudem trpljenju mirno v Gospodu zaspal, večkrat previden s sv. zakramenti.

Truplo nepozabnega pokojnika bo 8. januarja 1936 ob 10. dopoldne po blagoslovitvi v hiši žalosti prepeljano v župno cerkev v Žalec pri Celju, odkoder se vrši pogreb ob 16. uri na žalsko pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala 9. januarja v župni cerkvi v Žalec in 10. januarja ob 7 v Brežicah.

Brežice, 6. januarja 1936.

ZLATA BERGLEZ roj. LIPEJ, hči, DR. VLADIMIR BERGLEZ, zet
v imenu ostalega sorodstva